

Jutrzenka

Bądź z serca pozdrowiona ojczysta święta mowo!

ŚWIĘTO POLONII MOŁDAWSKIEJ

Fotoreportaż
z XIX edycji Festiwalu
„Polska Wiosna w Mołdawii”

festiwal POLSKA WIOSNA W MOŁDAWII

Kiszyniów
18 maja 2019

Festiwal „Polska Wiosna w Mołdawii” to największe polonijne przedsięwzięcie artystyczne w Republice Mołdawii, które odbywa się pod patronatem Ambasady RP w Kiszyniowie.

Organizatorem festiwalu jest Stowarzyszenie „Polska Wiosna w Mołdawii”.

■ Powitanie uczestników i gości festiwalu przez: Corneliu Popovici, doradcę w dziedzinie Edukacji, Kultury i Badań Gabinetu Prezydenta Republiki Mołdawii, Ambasadora RP Bartłomieja Zdaniuka i Prezes Stowarzyszenia „Polska Wiosna w Mołdawii” Oksanę Bondarczuk

XIX EDYCJA
FESTIWALU
POLSKA WIOSNA
W MOŁDAWII

■ W foyer „Ginta Latina” każde stowarzyszenie prezentuje swoje dokonania z ostatniego roku

WYDARZENIA

Święto Polonii mołdawskiej

Festiwal „Polska Wiosna w Mołdawii” to wielkie święto tańca, śpiewu i muzyki, gdzie każde stowarzyszenie może zaprezentować swój dorobek twórczy, obejrzeć występy innych polonijnych zespołów, wymienić swoje doświadczenia i razem się zabawić.

Polonia ze wszystkich zakątków Mołdawii z niecierpliwością czekała cały rok, na festiwal, którego główna część – koncert z udziałem zespołów polonijnych oraz wystawy poszczególnych organizacji polonijnych – odbyła się w ośrodku kultury „Ginta Latina” w Kiszyniowie w dniu 18 maja.

Festiwal zaszczylicili swoją obecnością: Ambasador RP z Małżonką, biskup kiszyniowski Anton Coșa, liczni przedstawiciele polskiego korpusu dyplomatycznego oraz zaproszeni goście z Mołdawii i Polski.

– Bardzo się cieszę, że po raz kolejny możemy się spotkać na tym przepięknym festiwalu – powiedział Ambasador.

– Co jest tutaj najpiękniejsze – mianowicie to, że jesteśmy razem. Tak bardzo potrzebujemy jedności – i Polacy w Polsce, i Polacy w Republice Mołdawii. Bardzo się cieszę, że dzisiaj to możemy zrealizować, że jesteśmy razem – dodał Bartłomiej Zdaniuk. Podczas inauguracji festiwalu Ambasador RP w Republice Mołdawii wręczył medale i odznaczenia nauczycielom i działaczom polonijnym.

Koncert rozpoczął się od wystuchania hymnów: mołdawskiego i polskiego. Każdy zespół przygotował piękne polskie tańce narodowe, piosenki regionalne i współczesne, zabierając widzów do kraju swoich przodków – do Polski. Śliczne dziewczyny, przystojni chłopcy, piękne melodie, śpiewy, niezwykle urokliwe układy choreograficzne sprawiły, że publiczność dała się ponieść nastrojowi chwili. Poziom występów zasługiwał na najwyższe uznanie.

Na koniec organizatorzy podziękowali publiczności i wszystkim uczestnikom festiwalu, przekazali też dyplomy pamiątkowe przewodniczącym wspólnot polonijnych, uczestniczącym w 19. edycji, sponsorom, a także redakcji „Jutrzenki” – patronowi medialnemu wspierającemu informacyjnie festiwalowe wydarzenia.

Po koncercie uczestnicy spotkania zostali zaproszeni przez Ambasadora Bartłomieja Zdaniuka na Piknik Rodzinny w ogrodach Ambasady, gdzie kontynuowano rozmowy i śpiewy.

Wieczorem w miasteczku wypoczynkowym Vadul-lui-Vodă odbyła się zabawa dla uczestników festiwalu. To chyba były najwspanialsze momenty festiwalu, nikt nie czuł się zmęczony. Była to też świetna okazja do integracji. Ogromnym sukcesem organizacyjnym, kulturalnym i rozrywkowym, zakończył się polonijny festiwal, w kolejnej edycji którego zapowiadany jest równie bogaty repertuar!

w numerze:

■ Wydarzenia: XIX edycja Festiwalu „Polska Wiosna w Mołdawii”	2
■ Fotreportaż z Festiwalu	5
■ Wydarzenia: Wręczenie odznaczeń państwowych działaczom polonijnym	11
■ Encyklopedia Jutrzenki	11
■ Wiadomości:	
- Kryzys polityczny w Mołdawii	12
- Ikona 30-lecia	13
■ Listy i opinie czytelników:	14
O kościele katolickim w Biłcach	
■ Poznając Polskę i Mołdawię:	15
W poszukiwaniu zebra...	
■ Gość „Jutrzenki”: Koło Młodych Dziennikarzy „Polonia”	16
■ Podziękowania: Nowe stroje „Słobodzianek”	18
■ Smacznego! Jabłecznik	19
■ Ciekawostki: Wina koszerne	19
Uczymy się polskiego	20
Duży kadr	20
■ Klub Mądrej Sówki	21
■ Czytajmy na głos	21
■ Aktualności: Papież Franciszek w Rumunii + Fotrelacja	22

Zdjęcia z XIX edycji
Festiwalu „Polska Wiosna
w Mołdawii”
autorstwa
Mirosława Horyna
i Anny Mazur-Gaydamowicz

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadanych tekstów, także odmowy publikacji bez podania przyczyny. Nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych ogłoszeń i reklam. Opinie wyrażone przez czytelników nie zawsze są zgodne z opinią redakcji.

Projekt jest finansowany ze środków Ambasady RP w Kiszyniowie

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Kiszyniowie

KRONIKA XIX EDYCJI FESTIWALU „POLSKA WIOSNA W MOŁDAWII”

Kiszyniów – Vadul-lui-Vodă, 18-19 maja 2019 r.

Motto tegorocznej edycji: „Rodzina ponad granicami”

W XIX edycji Festiwalu udział wzięły artyści z ośrodków polonijnych, działających w miejscowościach: Bielce, Kiszyniów, Komrat, Rybnica, Słoboda-Raszków, Soroki, Strycz, Tyraspol, Tyrnowo:

▣ **Zespół dziecięcy „Żabki”** (kierownik G. Czernomoriec) z polskiej grupy przedszkola nr 89 w Kiszyniowie – program artystyczny „Piękne kwiaty dla mamy”

▣ **Eugen Grosu** (uczeń 2 klasy Szkoły Muzycznej im. Eugena Dogi w Kiszyniowie) – utwór muzyczny na saksofonie „Muzyka polska”

▣ Program artystyczny Stowarzyszenia „Dom Polski” w Bieliach: **zespół wokalny „Jaskółki”** (kierownik M. Russu) i **zespół taneczny „Krokus”** (kierownik A. Kiriczenko) – „Biedronka i Muchomor”, „Hej górale”, „Lipka”, „Jesteśmy Polką i Polakiem”.

▣ Program artystyczny Towarzystwa Polskiej Kultury „Jasna Góra” w Tyraspolu (Naddniestrze): **zespół taneczny „Jasna Góra”** (kierownik J. Bugajenko, choreograf I. Bugajenko) i **zespół dziecięcy „Koraliki”** – „O mój rozmarny”, „Przybyli ułani pod okienko”, „Uwierz Polsko”, mazurek; **solisci: Edward Dittkowski i Igor Gałatunow** – piosenka „To ostatnia niedziela”

▣ **Zespół artystyczny „Słobodzianki”** ze szkoły w Słobodzie-Raszkowie (Naddniestrze) – piosenka inscenizowana „Siwy gołąbeczek”

▣ Program artystyczny Stowarzyszenia Polaków Gagauzi: **zespół taneczny „Polacy Budzaka”** (kierownik M. Wolewicz-Garcia) – polonez, krakowiak, taniec góralski i taniec gagauski.

▣ Program artystyczny Związku Polaków w Sorokach: wiersz w wykonaniu **Andrzeja Grabowskiego** (lat 7) oraz piosenki „Ze starej płyty” i „Być może gdzie indziej” w wykonaniu solistki **Danety Marjanian**

▣ Program artystyczny Stowarzyszenia „Polska Wiosna w Mołdawii” w Kiszyniowie: **zespół taneczny „Wesołe Babcie”** (kierownik W. Królikowska, choreograf S. Laptiacru) – trojak, taniec „Pranie” i taniec mołdawski; **solistka Dana Pavlovski** – piosenka „Szyba” (Groups Metro); piosenka „Początek” w wykonaniu solistów **Dany Pavlovski i Aleksego Bondarczuka** oraz wszystkich wolontariuszy ze stowarzyszenia

▣ Program artystyczny Stowarzyszenia „Polonia” w Rybnicy: **zespół „Irys”** (kierownik I. Wasiliewa) – kompozycja „Wspomnienie rodzinne”; **solistka Anastazja Woronkowa** – piosenka „Dziękuję rodzicom”

▣ Program artystyczny Stowarzyszenia „Stryczańskie Dzwoneczki” ze Stryczu: **zespół „Stryczańskie dzwoneczki”** (choreograf N. Gula-Venger) – krakowiak, „Matko moja, ja wiem”, „Bóg się, mamo, nie pomylił”, „Nie chodź, Marysia, do lasu”, „Bo wszyscy Polacy to jedna rodzina”

▣ Program artystyczny Towarzystwa Polaków w Tyrnowie: wiersz w wykonaniu **Ksenii Komarnickiej** (lat 9); tańce i piosenki w wykonaniu dzieci z Gimnazjum w Tyrnowie – walc, „Na majówkę”, „Kurczak mały”; **zespół wokalny „Odrodzenie”** ze wsi Tyrnowa – piosenki „Lipka” i „Hej bystra woda”

Program koncertu uświetnili specjálni goście festiwalu:

– mołdawski **Zespół Tańca Ludowego „Tineretea”** z Bieli (kierownik A. Kiriczenko), prezentujący oberek,

– **Męski Zespół Wokalny „Drive” z Komratu**, prezentujący piosenkę acapella „Polonez Ogińskiego” w języku rosyjskim.

Goście Honorowi XIX Festiwalu „Polska Wiosna w Mołdawii”:

biskup kiszyniowski **Anton Coșă**, **Corneliu Popovici** – doradca w dziedzinie Edukacji, Kultury i Badań Gabinetu Prezydenta Republiki Mołdawii,

Oleg Lipschi – poseł Parlamentu Republiki Mołdawii,

Elena Belakova – przewodnicząca Komitetu ds. Stosunków Międzyetnicznych w Radzie Społeczeństwa Obywatelskiego przy Prezydencie Republiki Mołdawii,

Ludmiła Burlaca – wiceprzewodnicząca Biura Relacji Międzyetnicznych w Kiszyniowie,

Sergiej Anastasov – mer miasta Komrat.

1. Dzieci z zespołu „Żabki” (Kiszyniów)
2. Barwny występ maluchów z Domu Polskiego w Biłkach
3. Uczestniczka zespołu „Żabki”
4. Występ dzieci z Gimnazjum w Tyrnowie
5. Taniec góralski – zespół „Polacy Budzaka” (Komrat)

XIX EDYCJA
FESTIWALU
POLSKA WIOSNA
W MOŁDAWII

XIX EDYCJA
FESTIWALU
POLSKA WIOSNA
W MOŁDAWII

1. Mazurek zatańczył zespół „Jasna Góra” (Tyraspol)
2. „To ostatnia niedziela” w wykonaniu Edwarda Ditkowskiego i Igora Gałatunowa (Tyraspol)
3. „Siwy gołąbeczek” – artystyczny występ „Słobodzianek” (Słoboda-Raszków)
4. „Polonez Ogińskiego” acapella śpiewa Męski Zespół Wokalny z Komratu
5. Kompozycja Zespołu „Styrczańskie Dzwoneczki” (Styrcza)

1. W rytmie poloneza – zespół „Polacy Budżaka” (Komrat)
2. Wzruszająca kompozycja „Wspomnienie rodzinne” – zespół „Irys” (Rybnica)
3. Solistka Dana Pavlovski (Kiszyniów)
4. Młodzi uczestnicy zespołu „Koraliki” (Tyraspol)
5. Eugen Grosu – utwór na saksofonie „Muzyka polska” (Kiszyniów)
6. Zespół „Krokus” i zespół „Jaskółki” z Domu Polskiego w Biłkach

1. Zespół „Wesołe Babcie” (Kiszyniów)
2. Zespół „Odrodzenie” (Tyrnawa)
3. Solistka Dana Pavlovski (Kiszyniów)
4. Solista Aleksy Bondarczuk i wolontariusze festiwalu (Kiszyniów)
5. Zespół „Polacy Budżaka” (Komrat)

XIX EDYCJA
FESTIWALU
POLSKA WIOSNA
W MOŁDAWII

XIX EDYCJA
FESTIWALU
POLSKA WIOSNA
W MOŁDAWII

1. „Biedronki i Muchomor” – dzieci z Domu Polskiego w Bielcach ze swoim choreografem Aleksym Kiriczenko
2. Prowadzący festiwal Aleksy Bondarczuk i Julia Tomsza
3. Wręczenie dyplomu Dariuszowi Górzyńskiemu, przedstawicielowi firmy Plastics-Moldova
4. Młodzież z Gimnazjum w Tynowie
5. „Pranie” – zespół „Wesołe Babcie” (Kiszyniów)

Organizatorzy XIX Festiwalu „Polska Wiosna w Mołdawii” dziękują wszystkim stowarzyszeniom polonijnym, działającym na terenie Republiki Mołdawii, za współtworzenie programu festiwalu. Dzięki waszej kreatywności i zaangażowaniu tegoroczna oferta kulturalna była bardzo bogata i atrakcyjna.

Dziękujemy publiczności i wszystkim uczestnikom festiwalu!

Dziękujemy również sponsorom wydarzenia – Ambasadzie RP w Kiszyniowie i Firmie Plastics-Moldova, dzięki którym festiwal może odbywać się corocznie w tak okazałej formie.

– To wydarzenie nie odbyłoby się również, gdyby nie ciężka praca wszystkich członków Stowarzyszenia „Polska Wiosna w Mołdawii” – powiedziała Prezes Oksana Bondarczuk.

Do zobaczenia za rok!

WRĘCZENIE ODZNACZEŃ PAŃSTWOWYCH DZIAŁACZOM POLONIJNYM W MOŁDAWII

Podczas uroczystości otwarcia XIX Festiwalu „Polska Wiosna w Mołdawii” Ambasador RP w Republice Mołdawii Bartłomiej Zdaniuk wręczył zasłużonym działaczom polonijnym odznaczenia państwowe i podziękował im za kultywowanie polskiej tradycji i historii.

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej za wybitne zasługi w działalności na rzecz środowiska polonijnego w Mołdawii, za kultywowanie polskości i popularyzowanie polskiej kultury odznaczone zostały: Oksana Andreev, Birute Irena Damaschyna, Polina Statkeevici, Valerina Turcan.

Z kolei Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości otrzymali: Eleonora Pawlak, Anna Cerazy, Ludmiła Wolewicz, Oksana Bondarczuk za zasługi dla Niepodległej.

W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej aktu dekoracji dokonał Ambasador Bartłomiej Zdaniuk, składając wyróżnionym wyrazy uznania i gratulacje.

KRZYŻ KAWALERSKI ORDERU ZASŁUGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

- **Oksana Andreev** – Dyrektor Biblioteki im. Adama Mickiewicza w Kiszyniowie
- **Birute Irena Damaschyna** – nauczycielka w Liceum im. Miłkołaja Gogola w Kiszyniowie
- **Polina Statkeevici** – była Prezes Koła Polskich Rodzin w Grigorówce
- **Valerina Turcan** – była Prezes Ligi Polskich Kobiet w Kiszyniowie

MEDAL STULECIA ODZYSKANEJ NIEPODLEGŁOŚCI

- **Oksana Bondarczuk** – Prezes Stowarzyszenia „Polska Wiosna w Mołdawii” w Kiszyniowie
- **Anna Cerazy** – nauczycielka języka polskiego w Komracie, skierowana do pracy przez ORPEG
- **Eleonora Pawlak** – nauczycielka języka polskiego w Styrzy, skierowana do pracy przez ORPEG
- **Ludmiła Wolewicz** – Prezes Stowarzyszenia Polaków Gągauzi

ENCYKLOPEDIA JUTRZENKI

Order Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Ustanowiony ustawą z 16 października 1992 r., nadawany jest cudzoziemcom i obywatelom polskim stale zamieszkałym za granicą, którzy swą działalnością wnieśli wybitny wkład we współpracę międzynarodową oraz współpracę łączącą Rzeczpospolitą Polską z innym państwami i narodami.

Order ten dzieli się na 5 klas:
– klasa I Krzyż Wielki Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej,
– klasa II Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej,
– klasa III Krzyż Komandorski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej,

– klasa IV Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej,

– klasa V Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości

Ustanowiony w 2018 r. jest nagrodą przyznaną na pamiątkę stulecia odrodzenia Państwa Pol-

skiego obywatelom polskim którzy od czasu odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie w 1918 r. przyczyniali się do budowania i wzmacniania suwerenności, niepodległości, kulturowej tożsamości i materialnej pomyślności Rzeczypospolitej. Medal jest odznaczeniem o charakterze pamiątkowym, nadawanym w okresie trwania Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2018-2021.

Mołdawia zmienia władze

W Mołdawii w piątek 14 czerwca skończyła się era miliardera Władę Płahotniuka, który trzymał w garści mołdawskie banki, media i sądownictwo. Władzę przejął nowy rząd, a on sam uciekł na wschód.

Płahotniuk, najważniejszy oligarcha kraju, był jednym z pasażerów samolotów, które ewakuowały w nocy z 15 na 16 czerwca dotychczasowe elity władzy. Formalnie jest on zwykłym posłem mołdawskiego parlamentu, w rzeczywistości zaś trzymał w garści cały kraj. Jest podejrzewany o udział w wyprowadzeniu ponad miliarda dolarów z mołdawskiego systemu bankowego przed trzema laty.

Płahotniukowi, który wywodzi się z partyjnej nomenklatury komunistycznej, a na początku lat 90. pieniądze robił w przestępczym półświatku, wciąż podporządkowane są media oraz rządząca krajem od 2013 r. Demokratyczna Partia Mołdawii. Oligarcha kontrolował również wymiar sprawiedliwości, także dzięki zainstalowaniu w sądzie konstytucyjnym swoich współpracowników i partnerów biznesowych, którzy wydawali wyroki zgodne z jego wolą polityczną.

Kryzys polityczny w Mołdawii trwał od wyborów parlamentarnych zorganizowanych w lutym 2019 r. Przegrała je Demokratyczna Partia Mołdawii, ale zwycięska, prorosyjska Partia Socjalistów Republiki Mołdawii nie zdobyła dostatecznej ilości mandatów, by objąć władzę.

W końcu po wielu miesiącach rozmów z udziałem międzynarodowych negocjatorów na kolidację z socjalistami zgodził się proeuropejski, reformatorski blok wyborczy Teraz. Ale Płahotniuk z tylnego siedzenia postanowił za wszelką cenę blokować powstanie tego gabinetu.

Podporządkowany mu sąd konstytucyjny stwierdził, że gabinet socjalistów i reformatorów został zgłoszony dwa dni po terminie, jaki daje ustawa zasadnicza, i w związku z tym należy rozpisać przedterminowe wybory. Zgodzić się na to nie chciał jednak prezydent Igor Dodon, który miał odmienne zdanie.

Z tego powodu podporządkowany całkowicie Płahotniukowi sąd konstytucyjny posta-

nowił 9 czerwca br. pozbawić uprawnień Dodona i nadał je urzędującemu premierowi, który rozpiął kolejne wybory na 6 września. Przez pewien czas w kraju trwała dwuwładza. Zarówno partia Płahotniuka, jak i opozycja uznawały się za pełnoprawnych rządzących.

Ostatecznie jednak to opozycja okazała się górą w tym starciu politycznym. Jej zwycięstwo przypisywane jest silnej międzynarodowej presji ze strony trzech graczy, których interesy na ogół się wykluczają: Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i Rosji.

Sojusz socjalistów i opozycji może jednak okazać się na dłuższą metę trudny. Teoretycznie różni ich przede wszystkim wizja wyboru rozwoju kraju (socjaliści są prorosyjscy, Blok – prozachodni). Póki co jednak nawet uchodzący dotąd za zdecydowanie prorosyjskiego sojusznika prezydent Dodon stwierdził w rozmowie z „New York Timesem”, że wszystkie siły polityczne, które właśnie odsunęły Płahotniuka, „chcą kontynuacji proeuropejskiej drogi” dla Mołdawii.

źródło: wyborcza.pl

■ Nowa premier Mołdawii / AFP

Wybrano fotograficzną ikonę 30-lecia

Zdjęcie Adama Lacha przedstawiające młodą kobietę trzymającą flagę z napisem „Wolność” zostało wybrane „Ikoną 30-lecia” w konkursie zorganizowanym przez Press Club Polska i Dom Spotkań z Historią na fotografię symbolizującą trzy dekady przemian, zapoczątkowanych w 1989 roku.

Organizatorzy poszukiwali zdjęcia, które będzie najlepszą ilustracją 30 lat przemian w Polsce po 1989 r. Zachęcali do przysyłania fotografii pokazujących pojedyncze wydarzenie, proces społeczny, osobę lub grupę osób, przestrzeń czy architekturę. Do konkursu nadesłano 160 zdjęć wykonanych przez ponad 60 zawodowych fotografów.

„Mamy zdjęcie, które symbolizuje nasz polski niepokorny charakter, nasz opór, niezgodę na krzywdę i dążenie do zmieniania świata na lepszy. To symbol trzech dekad przemian w naszym kraju” – napisali jurorzy w wydanym oświadczeniu. Obraz autorstwa Adama Lacha

to opowieść o wolności, solidarności i niezależności. O sile i bezkompromisowości nas, Polaków. To również świadectwo rosnącego udziału kobiet w życiu publicznym w Polsce. Świetnie skomponowany kadr przywodzi na myśl słynny obraz francuskiego malarza Eugène'a Delacroix „Wolność wiodąca lud na barykady”. Młoda kobieta trzymająca flagę z napisem „Wolność” na zdjęciu Lacha wygląda niemal trójwymiarowo. Kiedy na nią patrzymy, jesteśmy pewni, że jest wolna i niezależna. Nie czuje jarzma, pod którym znajdowali się jej rodzice przed 1989 rokiem, jarzma ustroju totalitarnego, komunistycznego i cenzury.

Adam Lach, 36-letni fotograf, jest laureatem kilkunastu nagród w krajowych konkursach fotografii prasowej. Wiele lat był związany z Wrocławiem, gdzie ukończył z wyróżnieniem Akademię Fotografii AFA. Swoje prace publikował w prasie i magazynach, m.in. „New York Timesie” czy „Le Monde”.

Współorganizatorami konkursu „Ikona 30-lecia – wolność i solidarność” są Dom Spotkań z Historią i Press Club Polska. Konkurs odbywa się pod patronatem International Association of Press Clubs. Nagrodą dla Laureata jest 30 000 zł. Wręczenie nagrody odbyło się 31 maja w Warszawie.

źródło: ikona30lecia.pl

■ Wyróżnione zdjęcie / fot. Adam Lach (Napo Images) IKONA 30-LECIA Dom Spotkań z Historią / Press Club Polska / FORUM

Parę dodatkowych informacji o Kościele katolickim w Bielcach (1828-1941)

Z ogromną radością zauważyłem, że w numerze 12/2018 „Jutrzenki” opublikowano fotografię ze specjalną dekoracją z okazji śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w kościele katolickim w Bielcach z dnia 13 maja 1935 roku. W archiwum rodzinnym mamy też kopię tej fotografii – jednak dość małą i niejasną.

Dla rodziny mojej matki – dr. Haliny Jadwigi Mikłaszewskiej (1921/ Bielce – 2008 / Bukareszt) to był bardzo ważny moment, albowiem jej rodzice – Józef Mikłaszewski (1889 / Szczuczyn – 1942 / Pudino, Syberia), weteran I wojny światowej, i Elżbieta Eugenia z domu Leszczyńska (1885 / Bielce – 1975 / Bukareszt), mający ogród i kwiaciarnię w Bielcach w okresie międzywojennym, zapewniali kwiaty i dekorację dla tego kościoła na wszystkie msze święte i uroczystości.

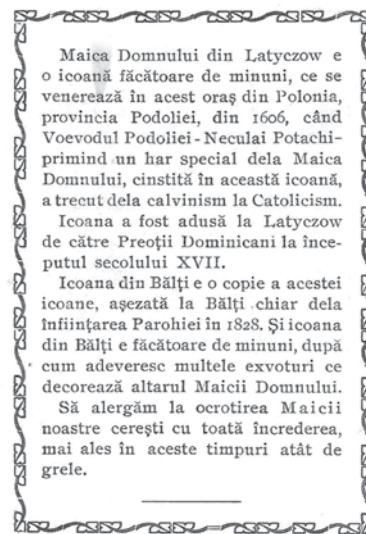
O tym już pisałem w artykule, który ukazał się w „Analecta Catholica. IX-X”, wydanym w Kiszyniowie w 2015 roku.

Małe sprostowanie: kościół katolicki w Bielcach był zbombardowany przez Niemców nie w 1944 roku, lecz w lipcu 1941 roku, albowiem w jego wieżach był punkt obserwacyjny artylerii radzieckiej. Matka mi opowiedziała, że ocalała tylko jedna ściana, na której wisiał cudowny obraz Matki Boskiej. Po zakończeniu walk ludzie podeszli z drabiną i zdjęli obraz. Jak tylko obraz był zabezpieczony, a drabina odsunięta... ściana runęła!

Ludzie twierdzili, że to był cud! Zresztą ten obraz – kopia oryginału z Latyczowa – był już wtedy uważany za cudowny, albowiem modląc się do niego wielu ludzi doznało pomocy, wsparcia lub ulgi. Dlatego ten obraz Matki Bożej dostał wiele cennych wotów od wiernych. Niestety matka, nie będąc przez długi okres w Bielcach, bo wyjechała na

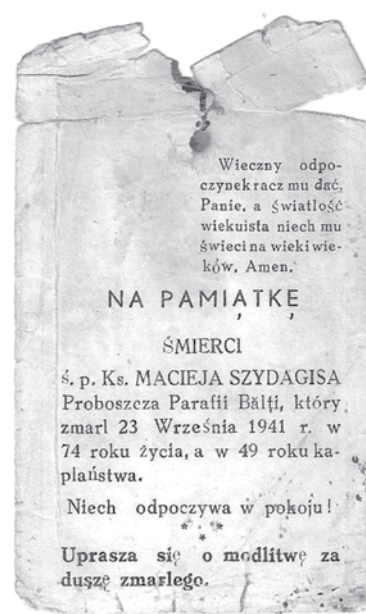
MAICA DOMNULUI DIN LATYCZOW
CINSTĂ ÎN BISERICA ROM. CAT. DIN BĂLȚI
15 AUGUST
REGINA PĂCII, ROAGA-ȚE PENTRU NOI

Maica Domnului din Latyczow e o icoană făcătoare de minuni, ce se venerază în acest oraș din Polonia, provincia Podoliei, din 1606, când Voievodul Podoliei - Neculai Potachi primind un har special dela Maica Domnului, cinstită în această icoană, a trecut dela calvinism la Catholicism. Icoana a fost adusă la Latyczow de către Preoții Dominicani la începutul secolului XVII. Icoana din Bălți e o copie a acestei icoane, așezată la Bălți chiar dela înființarea Parohiei în 1828. Și icoana din Bălți e făcătoare de minuni, după cum adevărate multe exvoturi ce decorează altarul Maicii Domnului. Să alergăm la ocrotirea Maicii noastre cerești cu toată încrederea, mai ales în aceste timpuri atât de grele.

MATER DOLOROSA

NA PAMIATKE

ŚMIERCI

ś. p. Ks. MACIEJA SZYDAGISA
Proboszcza Parafii Bălți, który
zmarł 23 Września 1941 r. w
74 roku życia, a w 49 roku ka-
płaństwa.

Niech odpoczywa w pokoju!

Uprasza się o modlitwę za
duszę zmarłego.

studia medyczne do Jass, a potem do Bukaresztu, nie wiedziała, gdzie potem wystawiano ten obraz. Twierdziła, że po marcu 1944 roku, kiedy Armia Czerwona zajęła Bielce, obraz był dobrze schowany przez wiernych. Ale nie wiedziała gdzie i u kogo...

Podkreślam też, że przy bieleckim kościele pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny była organizowana w okresie międzywojennym szkoła podstawowa (klasy I-IV) w języku polskim, którą skończyła i moja matka. Przy kościele mieszkał organista Jakutowicz, którego później zastępowała córka Cecylia (Cesia), ona później zamieszkała i zmarła w Bukareszcie.

Mam nadzieję, że te detale o kościele w Bielcach i o wiernych Polakach z okresu międzywojennego, pomogą lepiej poznać fakty i skłonią i innych przeszukać archiwa rodzinne, pozwalając odtworzyć pełniejszy obraz tamtych czasów.

Tak nam dopomóż Bóg!

Bogdan Polipczuk
Bukareszt, 7 maja 2019 r.

Ile żubrów żyje w Polsce?

Populacja żubrów w kraju wciąż się powiększa. Z danych 2018 roku wynika, że w stanie wolnym żubry żyły w pięciu stadach.

Żubr to największy ssak Europy, który niegdyś występował powszechnie w rozległych lasach, pokrywających ówczesną Europę, i stanowił wysoko ceniony łup myśliwski. Po I wojnie światowej nie zacho-

wał się ani jeden wolno żyjący przedstawiciel tego gatunku. Na szczęście przeżyły one w niewielkiej liczbie w kilku europejskich ogrodach zoologicznych. Dzięki międzynarodowej współpracy dla ochrony tych zwierząt udało się zapobiec zupełnemu wymarciu majestatycznego „króla puszczy”.

W Polsce żubra zobaczyć można przede wszystkim w **Puszczy Białowieskiej**, gdzie w jej polskiej części jest obecnie około 654 osobników.

Na wolności żyją one również na terenie **Puszczy Knyszyńskiej**, jednak ich lic-

ba jest znacznie mniejsza, niż w Puszczy Białowieskiej i liczy około 158 osobników.

Dzięki dobrze zachowanym pierwotnym lasom bukowym żubry występują również w rejonie **Bieszczadów** (487 osobników). Tutaj również otwarto pokazową zagrodę żubra, gdzie można podziwiać tego wielkiego zwierza w naturalnym środowisku – to nie lada atrakcja dla wielu turystów.

W **Puszczy Boreckiej**, znajdującej się w północno-wschodniej Polsce, żyje około 120 żubrów i to jest maksymalna liczba osobników, jaka może być wykarmiona przez ten las.

Puszcza Piska jest również miejscem, gdzie przy odrobinie szczęścia i cierpliwości poobserwować można żubry.

na podstawie: www.agropolska.pl

...I MOŁDAWIĘ

Populacja żubrów w „Pădurea Domnească” jest na granicy zniknięcia

Okazuje się, że populacja żubrów w Republice Mołdawii jest na granicy wymarcia. Obecnie w rezerwacie znajduje się stado złożone z zaledwie dwóch samic i pięciu samców. Samiec, który w 2005 r. został sprowadzony z Polski w celu zwiększenia populacji, zestarzał się i potomstwa już mieć nie może. Długość życia żubrów w niewoli szacuje się na 25-27 lat.

W celu ocalenia tego gatunku, administracja rezerwatu „Pădurea Domnească” prowadzi rozmowy z władzami Białorusi o wymianie zwierząt. – Proponujemy wymianę młodych żubrów. Mamy cztery młode samce. Potrzebna jest świeża krew, żeby

populacja żubrów w Mołdawii mogła być kontynuowana – deklaruje Walery Swistun, dyrektor rezerwatu „Pădurea Domnească”. Rozmowy te zostały zakończone jesienią ubiegłego roku. Administracja rezerwatu ma nadzieję, że latem tego roku

zwierzęta zostaną przywiezione z Białorusi do Mołdawii.

Każdego roku rezerwat „Pădurea Domnească” jest odwiedzany przez cztery tysiące turystów.

Opr. **Natalia Barwicka**
Tłum. na j. polski **Lucyna Otwinowska**

Koło Młodych Dziennikarzy „Polonia”

Wywiad z AŁŁĄ KLIMOWICZ, bibliotekarką w Liceum Ogólnokształcącym im. Lwa Tolstoja w Głodianach, nauczycielką języka rosyjskiego i polskiego dla portalu IDA (INFORMATOR DLA AKTYWNYCH)

– W JAKI SPOSÓB NARODZIŁ SIĘ POMYSŁ STWORZENIA KOŁA MŁODYCH DZIENNIKARZY?

– Zaczęło się wszystko od propozycji Pani Dyrektor Liceum im. Lwa Tolstoja w Głodianach, aby stworzyć kronikę wydarzeń liceum. Mam doświadczenie dziennikarskie, od dawna współpracuję z pismem Polaków w Mołdawii „Jutrzenka”, wydawanym w Biłcach, a „Jutrzenka” jest dla mnie wzorcem tego, jak wspólnym wysiłkiem można stworzyć świadectwo życia mołdawskiej Polonii.

Po naradzie z kolegami i moimi uczniami, zdecydowaliśmy się stworzyć szkolne pismo, które

będzie nie tylko kroniką życia liceum, ale również pomoże uczniom poznać podstawy dziennikarstwa, przygotować reportaże, wywiady, eseje. Makietę czasopisma, design, fotografie – wszystko to jest bardzo interesujące dla dzieci i młodzieży, dlatego postanowiliśmy, że nasze Koło Młodych Dziennikarzy „Polonia” musi być prawdziwą mini-redakcją.

Zwróciliśmy o pomoc do redakcji „Jutrzenki” i otrzymaliśmy wsparcie. Podpowiedzi, tematy, porady dziennikarzy, a nawet używany komputer, który dzięki redakcji „Jutrzenki” dostaliśmy w prezencie od Pana Aleksandra Statkiewicza z Kiszyniowa.

Celem Koła Młodych Dziennikarzy „POLONIA” jest wprowadzenie dzieci i młodzieży w świat mediów oraz przygotowanie ich do aktywnego uczestniczenia w przyszłości w życiu społecznym i kulturalnym. Dzieci motywują się do samodzielnego zdobywania wiedzy i umiejętności poszukiwania informacji w zbiorach bibliotecznych, Internecie, encyklopediach multimedialnych.

■ Zajęcia Koła Młodych Dziennikarzy „Polonia” prowadzi Pani Ałła Klimowicz

Zaczęliśmy nasze spotkania w Kole Młodych Dziennikarzy „Polonia” we wrześniu 2018 roku. Teraz na naszym koncie mamy: umiejętność pisanie artykułów, wywiad z Panią Dyrektorem Liceum, próba łamania pierwszych numerów 4-stronicowego pisma szkolnego. Chociaż pierwszy nakład był bardzo mały – kilkanaście egzemplarzy (nie posiadamy jeszcze swojej drukarki), ale dostarczył dużo radości wszystkim, którzy brali udział w jego tworzeniu. Żartowaliśmy sobie, że kiedyś ten pierwszy egzemplarz będzie znajdował się z szkolnym muzeum.

– JAKĄ ROLĘ ODGRYWA KOŁO W REDAKCJI „JUTRZENKI”? NAD CZYM NAJCZĘŚCIEJ PRACUJĄ?

– Młodzi dziennikarze z Koła „Polonia” od razu byli zaangażowani do współpracy z polonijnym czasopismem „Jutrzenka”, które popularyzuje kulturę i tradycję polskie. Podczas naszych pierwszych spotkań poznaliśmy tradycję opłatka i Bożego Narodzenia w Polsce. A w listopadzie 2018 r. odbyło się pamiętne spotkanie z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę („Jutrzenka” nr 12/2018 – red.).

Poznajemy przysłowia polskie, porównując je z mołdawskimi i rosyjskimi, zamierzamy opracować specjalny numer na ten temat. W ciągu roku uczestniczymy w tworzeniu stałej rubryki w czasopiśmie „Jutrzenka” – „Klub Mądrej Sówki”, która jest skierowana do dzieci i młodzieży. Prawdziwym wyzwaniem dla uczestników Koła było przygotowanie całej strony do numeru wielkanocnego „Jutrzenki”, ale dzieci poradziły sobie. Są dumni, że uczestniczą w wydaniu prawdziwego pisma.

Otrzymaliśmy od Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” dyktafon i w związku z tym przygotowujemy kilka wywiadów dla „Jutrzenki” na zaproponowane przez redakcję tematy.

– KTO JEST CZŁONKIEM I JAK SIĘ UDAJE NAMÓWIC MŁODYCH DO UDZIAŁU W PROJEKCIE?

– Pomysł tworzenia szkolnego pisma spodobał się uczniom w różnym wieku, ale jądro Koła Młodych Dziennikarzy to uczniowie

■ Dyrektor Liceum im. Lwa Tolstoja w Głodianach Pani Ludmiła Górka udziela wywiadu uczestnikom Koła Młodych Dziennikarzy

7-8 klas, wśród których są dzieci polskiego pochodzenia. W ciągu tego roku upewniłam się, że dziennikarstwo dla wielu z nich jest prawdziwą pasją. Pozwala w pełni ujawnić twórczy potencjał dzieci, czego nie może czasami zaproponować współczesna szkoła. Każdy uczeń liceum może brać udział w działalności Koła „Polonia”. Dzieci przynoszą tu swoje artykuły, wiersze, rysunki, a stali członkowie starają się to opracować, aby nadało się do publikacji. Organizują również spotkania poświęcone kulturze i historii

Polski, na które zapraszają wszystkich chętnych.

– JAKIE SĄ PLANY NA TEN ROK I NA PRZYSZŁOŚĆ?

– Na razie uczymy się, dlatego w naszym szkolnym piśmie stron jeszcze jest nie wiele, ale mamy nadzieję, że od przyszłego roku to będzie przede wszystkim regularne wydawane pismo, i oczywiście bardziej solidne, w którym znajdzie się stała rubryka opowiadająca o Polsce. Liczymy na dalszą współ-

pracę z miesięcznikiem „Jutrzenka”, czekamy na zadania redakcyjne, w których będziemy starać się wykazać nabytą wiedzę.

Mamy również marzenie – zwiedzić dużą redakcję czasopisma lub dziennika w Kiszyniowie, a może i w Polsce, dlaczego nie?

– DZIĘKUJEMY ZA ROZMOWĘ!

Rozmawiały:
Valeria Slivca i Arina Dicaia
Redakcja: IDA
Fot. Daria Rośca

PODZIĘKOWANIE

Nowe stroje „Słobodzianek”

W lutym 2019 r. w siedzibie Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Pana Jezusa w Warszawie Fundacja „Polscy Prodkowie” przekazała proboszczowi Parafii Św. Marty w Słobodzie-Raszków (Naddniestrze) tradycyjne polskie stroje ludowe. Zostały one uszyte specjalnie dla polskich dzieci z miejscowego zespołu pieśni i tańca „Słobodzianka”.

Z nowymi strojami zespół już miał możliwość zaprezentowania na Festiwalu „Polska Wiosna w Mołdawii” kompozycji „Siwy gołąbeczek” z naszego wielobarwnego polskiego folkloru.

Dziękujemy wszystkim darczyńcom!

Antonina Pietrasz,
nauczycielka j. polskiego w Słobodzie-Raszków

Fot. Mirosław Horyn

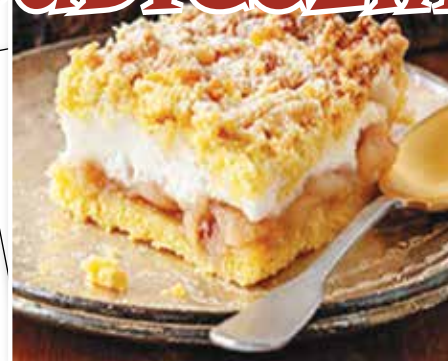

Rubrykę prowadzi LUCYNA OTWINOWSKA – nauczycielka języka rosyjskiego, mieszkająca w Krakowie.

Tym razem proponuję upieczenie ciasta z owocami. Można go piec przez cały rok. Latem z owocami sezonowymi (jagodami, śliwkami, malinami). Zimą z własnoręcznie wykonanymi dżemami lub powidłami, a przez cały właściwie rok z jabłkami. Zaletą tego ciasta jest to, że jest proste, niedrogie i zawsze wychodzi. Ja uwielbiam jabłecznik, więc dzisiejszy przepis jest z jabłkami. Możemy więc powiedzieć: dziś pieczemy pyszny jabłecznik z pianką.

Jabłecznik

CIASTO KRUCHE:

- 3 szklanki mąki pszennej • 0,5 szklanki cukru
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia
- 200 g masła lub margaryny (zimnego)
- 5 żółtek • szczypta soli

NADZIE:

- 2 kg jabłek • 3 łyżki cukru • 1 łyżeczka cynamonu
- sok z 0,5 cytryny • szczypta soli

BEZOWA PIANKA:

- 5 białek • 3/4 szklanki cukru
- 2 łyżki mąki ziemniaczanej • szczypta soli

Wszystkie składniki ciasta połączyć (jeśli trzeba, dodać 2-3 łyżki zimnej wody). Zagnieść ciasto i podzielić go na 2 części. Większą, stanowiącą około 70% całości, rozwałkować i wyłożyć nią blaszkę o wymiarach 22 x 33 cm. Mniejszą zawinąć w folię i schować do zamrażalnika.

Jabłka zetrzeć na tarce, odcisnąć z soku, a następnie dodać

cukier, cynamon, sok z cytryny. Wymieszać i wyłożyć na wyłożony spód ciasta. Wyrównać.

Białka przelać do miski, dodać szczyptę soli i ubijać (miksersiem, trzepaczką). Gdy białka zaczną się pieniać, dodawać porcjami cukier. Ubijać aż piana będzie sztywna i lśniąca. Następnie dodać mąkę ziemniaczaną, cały czas miksując. Ubitą pianę

wyłożyć na jabłka. Na wierzchu ciasta zetrzeć na tarce ciasto schłodzone w zamrażalniku.

Ciasto wstawić do piekarnika nagrzanego do 180°C i piec około 45 min. Po tym czasie wyjąć piekarnik i przy uchylonych drzwiczkach piekarnika studzić przez około godzinę.

Przed podaniem można posypać cukrem pudrem.

CIEKAWOSTKI

Wina koszerne Mołdawii

A czy wiecie, że w Mołdawii są również produkowane wina koszerne? Z powodu konieczności przestrzegania surowych reguł nie związanych z samą technologią produkcji, dzieje się to w sposób dość niezwykły i tajemniczy.

Sam proces produkcji win koszernych jest stosunkowo pracochłonny, a dodatkowe zabiegi przetwarzania zwiększają wartość gotowego produktu o 20-30%. Do zakładu produkcyjnego przyjeżdża rabin oceniający sytuację. Posiada on również pełnomocnictwo do wydania certyfikatu

koszerności produktu po upewnieniu się, że został wytworzony zgodnie ze wszystkimi wymogami.

Doświadczenie w produkcji win koszernych w Republice Mołdawii posiada kilka przedsiębiorstw (na przykład: Chateau Vartely, KVINT, Dionysos-Mereni). Wina koszerne są

sprzedawane do synagog na Litwie, w Estonii, Izraelu, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Niemczech, Czechach, Rosji. Odbiorcami są również prywatni klienci ze wszystkich stanów USA.

Opracowała Anna Dubiel
Tłumaczyła na język polski
Lucyna Otwinowska

PORÓWNAJ! / СРАВНИ!

НУЖДАТЬСЯ в чём
POTRZEBOWAĆ – czego

potrzebuję, potrzebujesz, potrzebuje
potrzebujemy, potrzebujecie, potrzebują

- Czego potrzebujesz?
- Potrzebuję trochę odpoczynku.
- В чём ты нуждаешься?
- Я нуждаюсь в небольшом отдыхе.

– Potrzebuję trochę spokoju!

ĆWICZENIE / УПРАЖНЕНИЕ

Proszę ułożyć zdania z podanych wyrazów:
Из данных слов составьте предложения:

1. (ja) potrzebować, lekarstwa na serce
2. czy, pani, potrzebować, coś (?)
3. czy, państwo, nie potrzebować, pomoc (?)

DUŻY KADR

Autorką zdjęć jest
JULIA KIRYŁOWA
mieszkająca w Bielicach:

– Przeczytałam w kwartalniku „Afisz polsko-mołdawski” (dodatek do „Jutrzenki” nr 3/2018 – red.) artykuł o Galerii Figur Stalowych w Pruszkowie i przypomniałam sobie, że mam w komórce zdjęcie, które zrobiłam na jednej ze ślepych uliczek w naszym mieście – Bielicach. Wtedy pomyślałam, czy to moja wyobraźnia? Teraz już wiem, że rzeźby wykonane metodą recyklingu złomu stalowego są popularne nie tylko w Polsce, ale również w Mołdawii!

Czekamy na najbardziej
interesujące
wizualnie opowieści
naszych czytelników!

Zagadki - kolorywanek

1. Może być niebieskie, szare lub zielone.
Bywa spokojne lub bardzo wzburzone.
Kiedy jego brzegiem ludzie spacerują,
Jego małe fale stopy ich całują.
2. Gdy do ucha ją przyłożę,
morza szum powróci do mnie.
W tej skorupce małe morze
lato może nam przypomnieć.

Zagadki przygotowali
członkowie Koła Młodych Dziennikarzy „Polonia” z Głodian

W miarę możliwości, czytamy na głos. Jest to dla nas doskonały trening – znamy już wymowę większości napotykaných słów, a czytając na głos, sami uczymy się je wymawiać. Taki trening może znacznie podnieść płynność naszej mowy.

Piotr Łosowski

Narysuj biały żaglowiec

Narysuj biały żaglowiec
cienką, zieloną kreską,
a później
niebo i morze
pomaluj na niebiesko.
I słońce namaluj,
niech skrzy się
w wysokiej fali.

Rysuj!

Za krótką chwilę,
zanim przeczytasz ten
wierszyk,
żaglowcem
jak delfinem
popłyniesz w słone rejsy...

Nowe wyspy i lądy
odkryjesz,
w starych portach
sto przygód przeżyjesz
wśród przyjaciół
szczerych jak uśmiech...

Zapamiętaj!
Popłyniesz w te rejsy,
kiedy w sobie odnajdziesz
błękit
i dobroci
dwie krople malutkie...

Adres do korespondencji:

Czasopismo „Jutrzenka”
skr. poczt. 983
MD-3101 Bălți
MOŁDOVA

e-mail:

redakcja.jutrzenka@gmail.com

Nasza strona w internecie:
www.jutrzenka.md

Redaktor naczelna

Helena Usowa

Redaktor techniczny

Stefan Ladryk

Zespół redakcyjny:

Wanda Burek

Tadeusz Gaydamowicz

Ałła Klimowicz

Lucyna Otwinowska

Sławomir Pietrzak

Anna Plutecka

Elena Pumnea

Tatiana Zalewska

Współpraca:

Natalia Barwicka

Anna Dubiel

Miroslaw Horyn

Marina Klipa

Władysław Ławski

Ruslan Misak

Aleksandra Niculeac

Redaktor strony internetowej

Małgorzata Kuryłłowa

Druk:

Logo-Design

ISSN 1857-324X

9 771857 324007

AKTUALNOŚCI

UŻYWAJMY WOLNOŚCI, BY POWIEDZIEĆ „TAK” MIŁOŚCI

Msza święta w sanktuarium maryjnym w Șumuleu Ciuc z udziałem 100 tys. wiernych, wizyta w katedrze Matki Bożej Królowej oraz Maryjne spotkanie z młodzieżą i rodzinami na placu przed Pałacem Kultury w Jassach złożyły się na drugi dzień – 1 czerwca 2019 r. – wizyty apostolskiej Franciszka w Rumunii.

W Jassach papież najpierw odwiedził miejscową katedrę, skąd odjechał na spotkanie z młodzieżą i rodzinami na placu przed Pałacem Kultury.

Ojciec Święty długo objeżdżał sektory, pozdrawiając zgromadzonych wiwatujących na jego cześć. Gdy dojechał do podium, czworo dzieci w strojach ludowych zaprowadziło go pod obraz Matki Bożej z Kaczyki (będący kopią ikony Matki Bożej Częstochowskiej), przy którym złożył bukiet kwiatów i chwilę się pomodlił.

W swoim przemówieniu papież zauważył, że w spotkaniu w Jassach biorą udział dzieci, młodzież, małżonkowie, osoby konsekrowane, rumuńskie osoby starsze z różnych regionów i tradycji (łacińskiej, greckiej, wschodniej, braci prawosławnych), a także z Mołdawii, wierni posługujący się językiem Czangów, polskim i rosyjskim. Nawiązując do obchodzonego 1 czerwca Dnia Dziecka zachęcił, by kochać dzieci tą miłością, jaką miłuje je Bóg.

– Używajmy wolności, by powiedzieć „tak” miłości – apelował papież Franciszek podczas spotkania z młodzieżą i rodzinami w Jassach.

Następnie Franciszek wskazał na zadanie, jakie stoi przed rodziną Bożą – podążanie razem. Podkreślił znaczenie wierności korzeniom. – Patrzycie w przyszłość i otwieracie jutro dla swoich dzieci, wnuków, dla waszego narodu, dając to, co najlepsze, czego nauczyliście się podczas waszego pielgrzymowania: by nie zapomnieli, skąd się wzięli. Gdziekolwiek pójda, cokolwiek uczynią, niech nie zapomną o swoich korzeniach – zachęcił Ojciec Święty. Podkreślił wartość „wiary domowej” przekazywanej z pokolenia na pokolenie.

Spotkanie miało charakter Liturgii Słowa. W czasie modlitwy wiernych intencje wznoszono w czterech językach: rumuńskim, polskim, niemieckim i węgierskim. Intencja po polsku brzmiała: „Chwalimy Cię, Ojcze Niebieski za miłosierdzie i wybaczenie, którymi nas darzysz, ile razy wracamy do Ciebie. Ześlij na nas Ducha pojednania, na naszą spoteczność i na każdą rodzinę, by wszyscy mogli żyć jako narzędzia pokoju i harmonii”.

Po wspólnym odmówieniu „Ojcze nasz”, papież zawierzył młodzieży i rodziny Matce Bożej. Spotkanie zakończyło się odmówieniem modlitwy „Zdrowaś, Maryjo” i papieskim błogostawieństwem.

źródło: wiadomosci.onet.pl

FOTORELACJA

„Pójdźmy razem”

Papież Franciszek w Rumunii

W 300-tysięcznych Jassach na ulicach zgromadziły się tłumy ludzi. Na spotkanie z papieżem przybyli również Polacy, mieszkający w tamtym rejonie Rumunii oraz wierni z diecezji kiszyniowskiej (Republika Mołdawii).

Relację z tego wydarzenia przygotowała młodzież z parafii Św. Archaniołów w Bielcach: Władysław Ławski, Walentyna Povalanu, Tatiana Moskaluk.

W drugim dniu wizyty w Rumunii papież Franciszek przybył w sobotę po południu do miasta Jassy w północno-wschodniej części kraju, w historycznej krainie Mołdawia. To jedno z najstarszych rumuńskich miast. Jest to kolejny etap wizyty Franciszka na wschodnich krańcach Europy, gdzie nigdy nie był wcześniej żaden papież.

W ŚRODKU
NASZ
DODATEK

Zdjęcie na pierwszej stronie okładki:
Zespół „Styrzańskie Dzwoneczki”
Autor: Mirosław Horyn